

חידות לפרשת כי-תבוא

הרב זאב וייטמן

ו. עומדים אנו לפני ראש-השנה,
אך דווקא בפסח נקרא קטעים מהפרשה.
מהם הפסוקים שבלייל הסדר נאמרים,
ומדוע דווקא הם הנבחרים?

ז. בלייל ר"ה נוהגים לאכול ראש כבש או דג
ולומר: "יהי רצון שנהיה לראש ולא לזנב".
היכן פעמיים בסדרה,
מקור לזו האמירה?

ח. המילה "טנא" לא מצויה במקרא,
מלבד אצלנו - במקומות שונים בסדרה.
ארבע פעמים את פרשתנו ה"טנא" מעטר,
האם תוכלו את כולן למצוא ולאתר?

ט. "בסתר" משולש בסדרה,
מופיע תמיד בדבר עבירה.
שתי עבירות בסתר מתבצעות,
ושם גם מתרחש שיא הצרות והרעות.
תמיד חמור מאד שעבירות נעשות,
אז מדוע דווקא אלו שבסתר מודגשות?

א. אמירה לפני ה' - פעמיים מופיעה.
הראשונה - בעקבות "ראשית",
והשניה - בסיום וכילוי ה"שלישית".
מה תוכן האמירות, ובמה הן נבדלות ושונות,
ומה הסיבות לאמירתן והמגמות?

ב. המילה הערבית "אמיר" - מקורה בפרשה.
נסיך ושליט - משמעותה ופרושה.
למילה זו אין רע בתורה,
ובפעם היחידה מופיעה היא בסדרה.
האם גם רש"י ושאר הפרשנים,
משמעות דומה למילה זו נותנים?

ג. נאום המצוות שע"י משה נאמר,
בפרשת "כי תבוא" רק נגמר.
באיזו פרשה נמצאת תחילתו,
והיכן, בדיוק, בפרשתנו - חתימתו?

ד. אוניות בפרשתנו - היכן מופיעות,
להיכן הן שטות ומה הן נושאות?

ה. מאחר שהזכרנו את האוניה,
יש לציין שבפרשתנו נמצא גם דאייה.
מי הוא הדואה,
ומה מסמל זה הגאה?

החידות נכתבו ע"י הרב וייטמן בהיותו רב קיבוץ כפר עציון, בשנת התשד"מ.
התשובות נכתבו ע"י צוות אתר ישיבה.

תשובות

- א. אמירת 'מקרא ביכורים' בהבאת הפירות הראשונים למקדש. 'וענית ואמרת לפני ה' אלוקיך ארמי אובד אבי... ועתה הנה הבאתי את ראשית פרי האדמה אשר נתת לי ה' - סיפור השעבוד ויציאת מצרים וביאת הארץ.
- אמירת 'יידוי מעשרות' לאחר סיום הפרשת המעשרות מיבול השנה השלישית והשישית לשמיטה, בערב פסח בשנה הרביעית והשביעית. 'ואמרת לפני ה' אלוקיך בערתי הקודש מן הבית... השקיפה ממעון קדשך מן השמים וברך את עמך את ישראל ואת האדמה אשר נתת לנו כאשר נשבעת לאבותינו ארץ זבת חלב ודבש' - וידוי האדם שנתן ואכל את כל המעשרות כראוי ותפילה לברכת ה' לישראל ולארץ.
- ב. 'את ה' האמרת היום... וה' האמירך היום' (כ"ו, י"ז-י"ח). רש"י - 'אין להם עד מוכיח במקרא ולי נראה שהוא לשון הפרשה והבדלה', אבן עזרא - 'מלשון גדולה'.
- ג. נאום המצוות מתחיל בפרשת ואתחנן (ה', א') ומסתיים בפרשתנו (סוף פרק כ"ו).
- ד. 'והשיבך ה' מצרים באוניות' (כ"ח, ס"ח).
- ה. 'ישא ה' עליך גוי מרחוק מקצה הארץ כאשר ידאה הנשר' (כ"ח, מ"ט).
- ו. עיקר הגדה של פסח הוא דרשות חז"ל על פסוקי סיפור יצי"מ ב'מקרא ביכורים' (כ"ו, ה'-ח').
- ז. בברכה - 'ונתנך ה' לראש ולא לזנב' (כ"ח, י"ג), ובקללה - 'הוא יהיה לראש ואתה תהיה לזנב' (כ"ח, מ"ד).
- ח. 'ולקחת מראשית כל פרי האדמה... ושמנת בטנא... ולקח הכהן הטנא מידך' (כ"ו, ב'-ד), 'ברוך טנאך ומשאתך' (כ"ח, ה'), 'ארור טנאך ומשאתך' (כ"ח, י"ז).
- ט. 'ארור האיש אשר יעשה פסל ומסכה תועבת ה' מעשה ידי חרש ושם בסתר' (כ"ז, ט"ו), 'ארור מכה רעהו בסתר' (כ"ז, כ"ד), '... ובבניה אשר תלד כי תאכלם בחוסר כל בסתר' (כ"ח, נ"ז).